

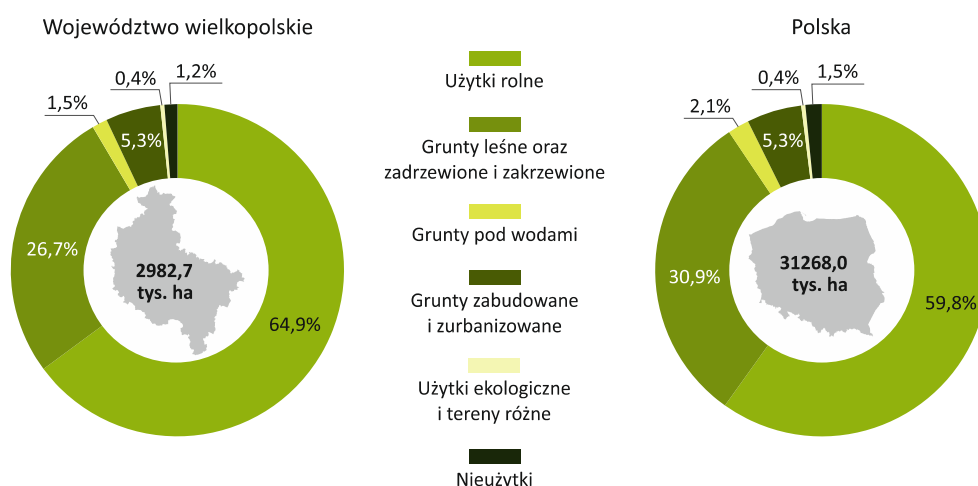
Stan i ochrona środowiska w województwie wielkopolskim w 2014 r.

Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania gruntów

Według stanu na 1 stycznia 2015 r. ogólna powierzchnia województwa wielkopolskiego wynosiła 2982,7 tys. ha, co stanowiło 9,5% powierzchni Polski. Tereny miejskie zajmowały obszar 152,2 tys. ha, tj. 5,1% powierzchni województwa, a na tereny wiejskie przypadało 2830,5 tys. ha, tj. 94,9%. Użytki rolne zajmowały 1935,7 tys. ha (wzrost w stosunku do poprzedniego roku o 0,3%), tj. 64,9% powierzchni województwa i 10,4% obszaru użytków rolnych kraju. Powierzchnia gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych zwiększyła się nieznacznie w porównaniu z 2014 r. i zajmowała 797,1 tys. ha, co stanowiło 26,7% obszaru województwa. Udział gruntów zabudowanych i zurbanizowanych (tereny mieszkaniowe, przemysłowe i komunikacyjne oraz użytki kopalne) w ogólnej powierzchni województwa zwiększył się na przestrzeni roku o 0,1% i wynosił 5,3%. Nie zmienił się natomiast udział gruntów pod wodami oraz nieużytków i kształtował się odpowiednio na poziomie: 1,5% i 1,2%.

STRUKTURA POWIERZCHNI WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA W 2015 R.

Stan w dniu 1 I

Łączna powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych, tj. takich, które całkowicie utraciły przydatność do produkcji rolnej lub leśnej na skutek działalności przemysłowej i wydobywczej, w końcu 2014 r. wynosiła 10,2 tys. ha (9,1 tys. ha przed rokiem), stanowiąc 16,2% gruntów krajowych wymagających rekultywacji.

W 2014 r. w województwie wielkopolskim zrehabilitowano 268 ha gruntów (o 9,8% mniej niż w 2013 r.), a 74 ha (prawie 3-krotnie mniej niż przed rokiem) zagospodarowano. Na cele rolnicze przeznaczono 44,4% gruntów zrehabilitowanych oraz 97,3% gruntów zagospodarowanych; przed rokiem udziały te wynosiły odpowiednio 86,9% i 45,7%.

W trybie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych z produkcji rolniczej i leśnej wyłączono 474 ha gruntów (343 ha w 2013 r.), z czego 290 ha (61,2%) stanowiły grunty rolne, a 184 ha (38,8%) grunty leśne. Spośród wyłączonych gruntów rolnych i leśnych największy odsetek przeznaczono pod użytki kopalne – 48,7% (56,0% w 2013 r.), na tereny przemysłowe – 24,5% (9,6% w 2013 r.), pod budowę osiedli mieszkaniowych – 13,3% (17,2% przed rokiem), a na tereny komunikacyjne – 1,9% (przed rokiem 0,9%).

Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

W 2014 r. za szczególnie uciążliwe dla środowiska w województwie wielkopolskim uznano 132 zakłady (w roku poprzednim 128 zakładów), a województwo zajmowało 2. lokatę w kraju pod względem ilości wyemitowanych zanieczyszczeń pyłowych i 4. ze względu na emisję zanieczyszczeń gazowych.

Łączna emisja zanieczyszczeń pyłowych wyniosła 4,7 tys. ton i przewyższała ubiegłoroczną o 4,0%, a ilość ta stanowiła 9,8% zanieczyszczeń krajowych. Największa ilość pyłowych zanieczyszczeń powietrza – 83,7% (przed rokiem 83,0%) pochodziła ze spalania paliw.

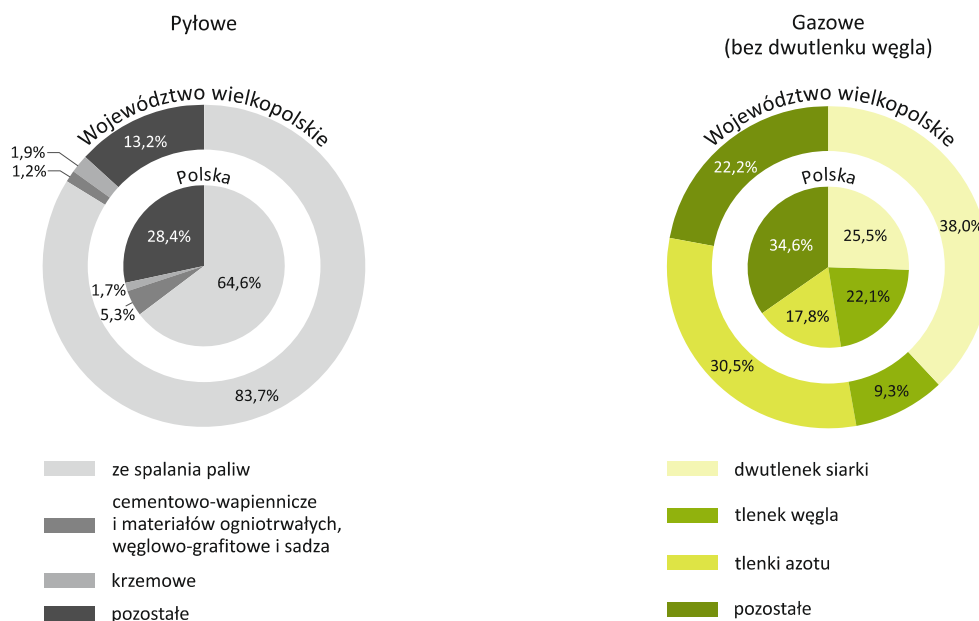
Natomiast emisja zanieczyszczeń gazowych w 2014 r. w województwie wielkopolskim wyniosła 16323,1 tys. ton, co stanowiło 7,8% emisji krajowej. W skali roku rozmiary zanieczyszczeń gazowych zmniejszyły się o 4,9%. Wśród zanieczyszczeń gazowych najbardziej szkodliwe są tlenki siarki i azotu oraz gazy cieplarniane (dwutlenek węgla i metan). Emisja dwutlenku siarki wyniosła 29,5 tys. ton, tlenków azotu – 23,7 tys. ton, a dwutlenku węgla – 16245,5 tys. ton. Ponadto do atmosfery wyemitowano 14,8 tys. ton metanu oraz 7,2 tys. ton tlenku węgla. W porównaniu z 2013 r. do atmosfery trafiło więcej: metanu (o 8,8%) i tlenku węgla (o 1,4%), spadła natomiast emisja dwutlenku siarki (o 6,6%), tlenków azotu (o 5,6%) oraz dwutlenku węgla (o 4,9%).

W 2014 r. w województwie wielkopolskim na 1 km² wyemitowano, podobnie jak przed rokiem, przeciętnie 0,2 tony zanieczyszczeń pyłowych, a przeciętna emisja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) zmniejszyła się w ciągu roku o 0,1 tony i wyniosła 2,6 ton na 1 km². Największy udział w emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza miały przedsiębiorstwa działające na terenie powiatu tureckiego, które wyemitowały 38,2% ogółu zanieczyszczeń pyłowych województwa i 25,5% zanieczyszczeń gazowych, a także zlokalizowane w Koninie (odpowiednio 16,6% i 54,5%) oraz w Poznaniu (odpowiednio 8,7% i 9,1%). Przed rokiem udziały te wynosiły odpowiednio: powiat turecki 31,6% i 24,0%, Konin 18,8% i 55,6% oraz Poznań 8,8% i 9,4%.

Według stanu na koniec 2014 r., urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych posiadało 87 zakładów, tj. 90,6% zakładów emitujących zanieczyszczenia pyłowe (przed rokiem 90,4%), a urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych – 17 zakładów, tj. 13,4% zakładów emitujących zanieczyszczenia gazowe (15,6% w 2013 r.). W zainstalowanych urządzeniach zatrzymano bądź zneutralizowano 1579,5 tys. ton pyłów, czyli 99,7% ogółu wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych (podobnie jak przed rokiem) oraz 141,8 tys. ton gazów, tj. 64,6% zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) wyemitowanych w województwie (64,4% w 2013 r.). Najwyższe współczynniki redukcji zanieczyszczeń pyłowych odnotowano, podobnie jak przed rokiem, w Koninie – 99,9%, Poznaniu – 99,6% oraz w powiatach tureckim – 99,5% (przed rokiem 99,6%) i grodziskim – 99,2% (przed rokiem 98,9%).

Zanieczyszczenia gazowe w największym stopniu zostały zredukowane w powiecie wągrowieckim – 88,7% (88,8% w 2013 r.), w Koninie – 87,4% (86,4% w ubiegłym roku) oraz w powiecie ostrzeszowskim – 80,2% (podobnie jak przed rokiem).

STRUKTURA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W 2014 R.

Gospodarka wodno-ściekowa

Woda, jako ważny element środowiska, ma istotny wpływ na gospodarkę narodową. W 2014 r. zasoby eksploatacyjne wód podziemnych województwa wielkopolskiego wynosiły 1649,0 hm³ i stanowiły 9,4% zasobów krajowych. Na przestrzeni roku odnotowano zwiększenie zasobów wody o 8,4 hm³. Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności wyniósł 1704,8 hm³, co stanowiło 15,9% poboru wody w Polsce. Największa ilość wody (81,3%) była pobierana na cele produkcyjne. Pobór wody zmniejszył się – w porównaniu z 2013 r. – o 3,3%, co spowodowane było głównie spadkiem (o 4,4%) zapotrzebowania na cele produkcyjne. Na cele eksploatacji sieci wodociągowej pobrano 11,8% ogólnej ilości pobranej wody, a na potrzeby nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnienie stawów rybnych – 6,9% (tę ilość wody zużyto do nawodnienia 20,7 tys. ha użytków rolnych i gruntów leśnych oraz do napełnienia 5,1 tys. ha stawów rybnych). W skali roku pobór wody na cele eksploatacji sieci wodociągowej zwiększył się o 2,6%, a pobór wody na potrzeby nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnienie stawów rybnych był mniejszy o 0,1%. Woda na cele produkcyjne pochodziła głównie z ujęć powierzchniowych (98,4%), podczas gdy woda na cele eksploatacji sieci wodociągowej – głównie z ujęć podziemnych (89,5%).

Średnie roczne zużycie wody, dostarczonej odbiorcom przez sieć wodociągową, w gospodarstwach domowych, na 1 mieszkańca województwa wielkopolskiego wyniosło 35,6 m³.

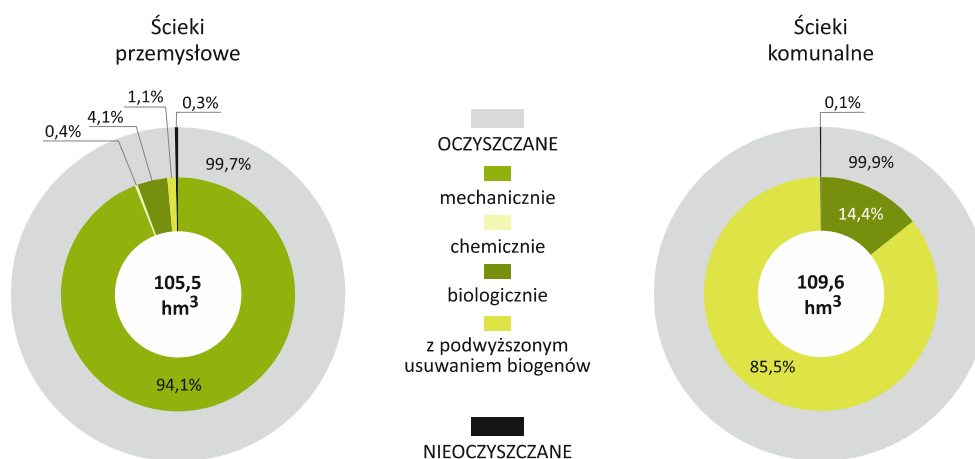
W 2014 r. w województwie wielkopolskim do wód i do ziemi odprowadzono łącznie 1565,2 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych (o 3,7% mniej niż w 2013 r.), co stanowiło 17,4% ścieków odprowadzonych w kraju. Oczyszczania wymagało 215,1 hm³ ścieków (10,1% krajowych ścieków wymagających oczyszczenia), z czego oczyszczono 99,8%. Ilość ścieków wymagających oczyszczenia

zwiększyła się w ciągu roku o 1,3%. Najwięcej ścieków wymagających oczyszczania odprowadzono w powiatach konińskim (24,4%; 22,8% w 2013 r.) i tureckim (odpowiednio 22,7% i 23,4%) oraz w Poznaniu (odpowiednio 14,6% i 15,1%). W 2014 r. w województwie wielkopolskim 9,4% ogólnej ilości ścieków wymagających oczyszczania stanowiły ścieki oczyszczane biologicznie (9,6% w roku poprzednim). Oczyszczaniu z podwyższonym usuwaniem biogenów poddano 44,1% ścieków (44,6% w 2013 r.), a w sposób mechaniczny oczyszczono 46,2% ścieków przemysłowych i komunalnych (45,2% przed rokiem). Z pozostałych 0,4 hm³ ścieków nieoczyszczanych (stanowiących 0,2% ścieków wymagających oczyszczenia) 86,4% odprowadzono bezpośrednio z zakładów produkcyjnych.

Bezpośrednio z zakładów do wód powierzchniowych lub do ziemi odprowadzono 1455,6 hm³ ścieków przemysłowych (wśród których 92,8% stanowiły wody chłodnicze – umownie czyste). W skali roku ilość ścieków odprowadzana bezpośrednio z zakładów zmniejszyła się o 4,0%.

Ilość ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim rokiem o 0,2% i osiągnęła poziom 109,6 hm³.

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZENIA W 2014 R.

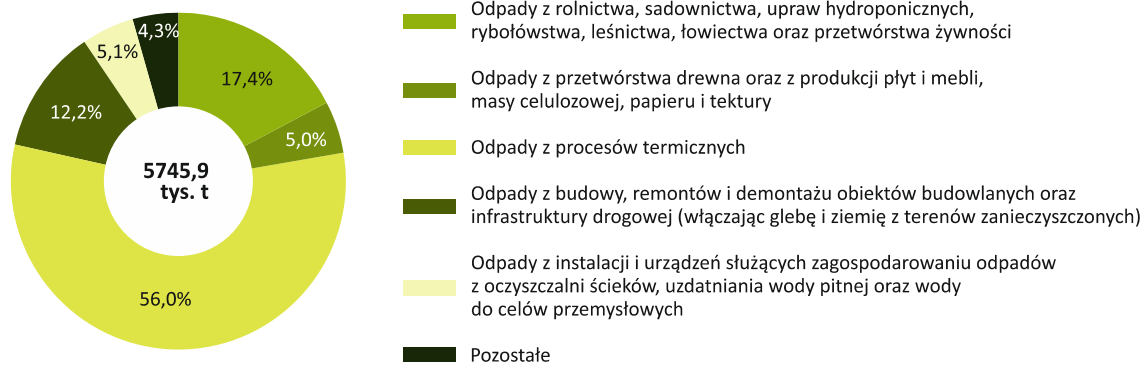
Na terenie województwa wielkopolskiego w 2014 r. działało 350 komunalnych oczyszczalni ścieków (346 w 2013 r.) oraz 91 przemysłowych oczyszczalni ścieków (przed rokiem 96). Długość sieci kanalizacyjnej wynosiła 12457,4 km i w porównaniu z 2013 r. zwiększyła się o 908,1 km, tj. o 7,9%.

Odpady przemysłowe i komunalne

Uciążliwość odpadów przejawia się przede wszystkim zanieczyszczeniem wody i gleby, skażeniem powietrza, niszczeniem walorów estetycznych i krajobrazowych oraz wyłączeniem z użytkowania terenów rolnych i leśnych zajmowanych pod składowanie odpadów. Według stanu na koniec 2014 r., w województwie wielkopolskim na składowiskach zakładów pracy nagromadzono 57636,3 tys. ton odpadów uciążliwych dla środowiska (z wyłączeniem odpadów komunalnych), co stanowiło 3,4% odpadów krajowych. Ilość składowanych odpadów uciążliwych dla środowiska wzrosła w ciągu roku o 2,9%. Nagromadzone odpady, to przede wszystkim mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych (98,3% ogólnej ilości nagromadzonych odpadów). Na 1 km² powierzchni województwa przypadało, podobnie jak przed rokiem, 1,9 tys. ton nagromadzonych odpadów.

W ciągu 2014 r. w 242 zakładach objętych obserwacją statystyczną wytworzono 5745,9 tys. ton odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych), co w porównaniu z poprzednim rokiem oznacza wzrost o 2,8%. Pod względem ilości wytworzonych odpadów województwo wielkopolskie zajmowało 7. miejsce w kraju.

ODPADY ^a WYTWORZONE W 2014 R. WEDŁUG GRUP

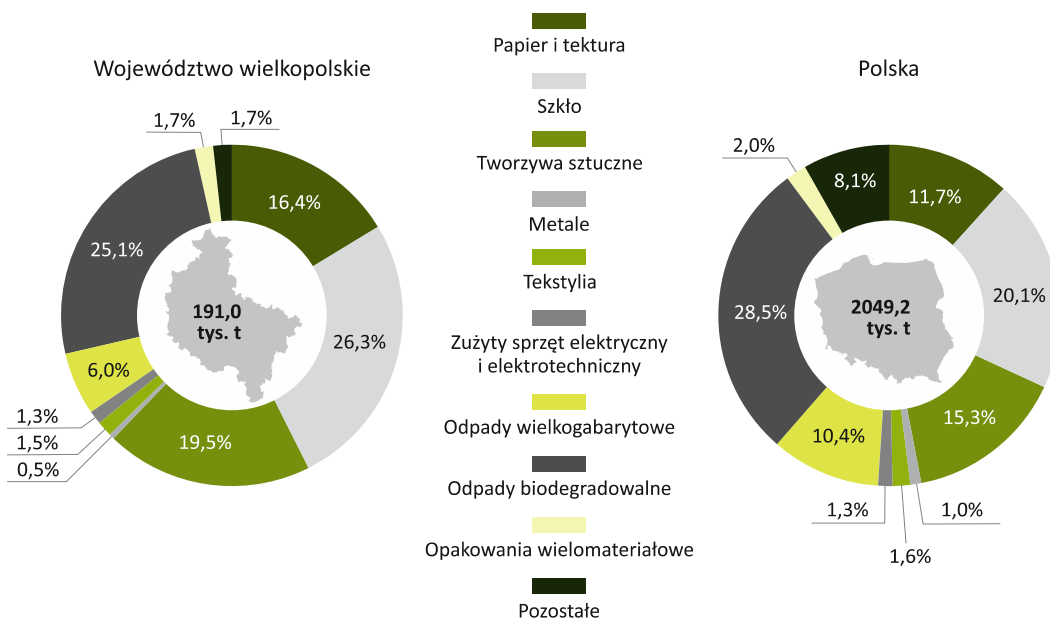

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

We własnym zakresie wytwórcy poddali odzyskowi 5,5% ogólnej ilości odpadów, a unieszkodliwieniu 32,8%. Na 1 km² przypadało 192,6 ton odpadów wytworzonych (w kraju – 419,8 ton). Najwięcej odpadów wytworzono w Koninie (43,3%; 50,1% w 2013 r.), powiecie rawickim (12,1%; 1,8% przed rokiem), Poznaniu (7,0%; 8,2% przed rokiem) oraz w powiecie tureckim (6,5%; 6,3% przed rokiem). Niezrekultywowane tereny składowania odpadów zajmowały 614,2 ha (618,9 ha przed rokiem).

Odpady komunalne, powstałe w wyniku działalności bytowo-gospodarczej ludności, uciążliwe dla środowiska, gromadzone są na składowiskach kontrolowanych. W 2014 r. zakłady oczyszczania zlokalizowane na terenie województwa zebrały 853,8 tys. ton zmieszanych odpadów komunalnych oraz 191,0 tys. ton odpadów wyselekcjonowanych. W porównaniu z poprzednim rokiem ilość zebranych odpadów zmieszanych zwiększyła się o 4,5%, natomiast odpadów wyselekcjonowanych zwiększyła się o 44,1%. Odpady wywożone były na 39 składowisk, zajmujących łącznie powierzchnię 208,6 ha.

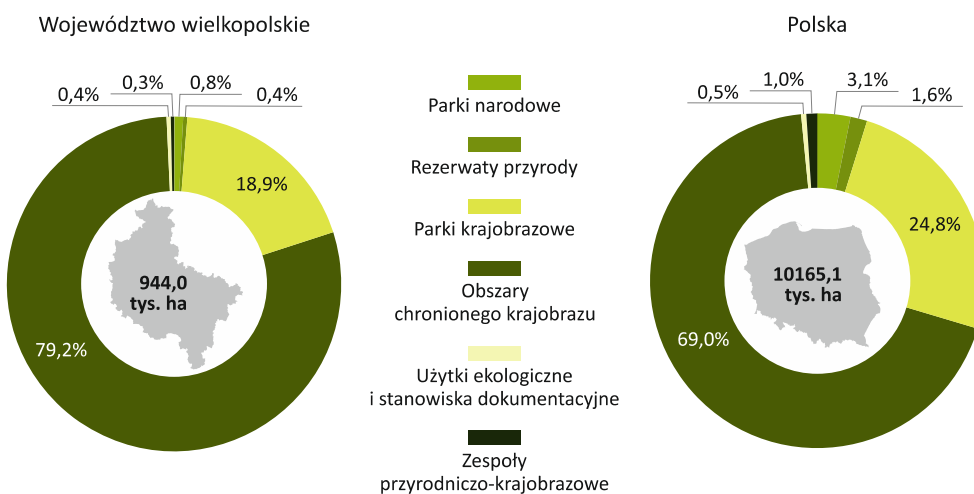
ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE W 2014 R.

Ochrona przyrody

Według stanu na koniec 2014 r. obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione zajmowały w województwie wielkopolskim 944,0 tys. ha (943,6 tys. ha w 2013 r.), co stanowiło 31,6% ogólnego obszaru województwa i 9,3% prawnie chronionej powierzchni kraju. Podobnie, jak przed rokiem obszary chronionego krajobrazu zajmowały 79,2% terenów prawnie chronionych województwa, parki krajobrazowe – 18,9%, parki narodowe – 0,8%, a rezerваты przyrody – 0,4%. Jako pomniki przyrody zakwalifikowano 3819 obiektów (o 31 mniej niż w 2013 r.). Na 1 mieszkańca województwa przypadało 2718 m² (2722 m² przed rokiem) powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej.

OBSZARY PRAWNIE CHRONIONE W 2014 R.

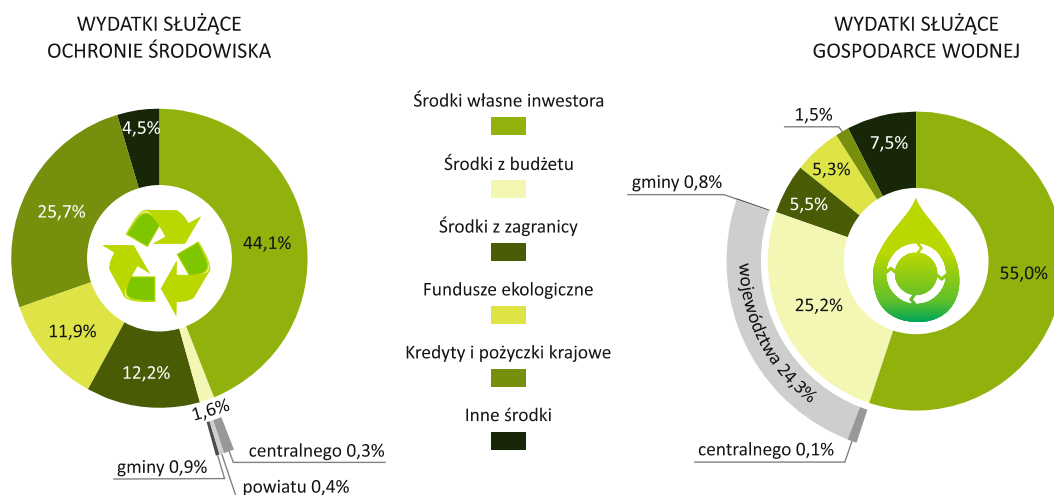
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej

Zapobieganie zanieczyszczeniom i degradacji środowiska wymaga nakładów na inwestycje ekologiczne. W 2014 r. nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska w województwie wielkopolskim wyniosły 1434,7 mln zł (wzrost o 120,1% w stosunku do poprzedniego roku). Kwota ta stanowiła 10,1% krajowych nakładów na ochronę środowiska i 6,4% ogółu nakładów inwestycyjnych województwa. Środki przeznaczone na gospodarkę ściekową i ochronę wód stanowiły 46,3% ogółu nakładów służących ochronie środowiska (66,5% w 2013 r.); na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu przeznaczono 30,9% tej kwoty (21,9% w poprzednim roku), a na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych – 14,6% (4,8% w 2013 r.).

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej w 2014 r. w województwie wielkopolskim wyniosły 268,2 mln zł (wzrost o 38,8% w porównaniu z 2013 r.), tj. 7,1% nakładów krajowych na ten cel i 1,2% ogółu nakładów inwestycyjnych województwa. Na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody przeznaczono 57,6% wydatków, na ujęcia i doprowadzenie wody – 18,1%, na regulację oraz zabudowę rzek i potoków – 13,3%, na obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp – 5,7%, a na zbiorniki wodne – 5,3%.

W 2014 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa wielkopolskiego nakłady służące ochronie środowiska wyniosły 414 zł (188 zł w 2013 r.), a służące gospodarce wodnej – 77 zł (56 zł w poprzednim roku).

NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2014 R.

Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną w 2014 r. w województwie wielkopolskim to m.in.:

- 5 oczyszczalni ścieków – o łącznej przepustowości 3260 m³/dobę;
- sieć kanalizacyjna odprowadzająca: ścieki – o długości 428,2 km oraz wody opadowe – o długości 80,3 km;
- ujęcia wodne – o wydajności 3488 m³/dobę;
- sieć wodociągowa – o długości 247,0 km.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA W 2014 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych ^a		Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone odprowadzane do wód i do ziemi w % wymagających oczyszczenia	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b w % ludności ogółem	Odpady ^c wytworzone w ciągu roku	
	pyłowe	gazowe (bez dwutlenku węgla)				na 1 km ² w tonach	poddane odzyskowi ^d w %
POLSKA	99,8	59,6	34,2	94,7	71,5	419,8	21,0
Dolnośląskie.....	99,9	93,0	21,9	97,0	78,6	1738,1	2,6
Kujawsko-pomorskie	99,2	33,8	14,0	97,6	71,6	198,7	13,4
Lubelskie.....	98,4	87,4	14,0	99,3	56,4	264,8	1,0
Lubuskie	99,1	0,7	7,3	98,6	72,4	65,6	30,6
Łódzkie	99,9	75,4	15,8	96,9	67,9	545,4	2,8
Małopolskie	99,5	51,6	33,0	98,2	62,7	400,4	57,9
Mazowieckie	99,7	48,2	83,9	97,6	69,9	199,6	9,3
Opolskie	99,9	71,0	12,7	98,4	72,2	188,1	41,4
Podkarpackie	98,9	31,6	15,2	98,3	71,5	61,6	16,3
Podlaskie.....	98,9	8,4	4,9	100,0	66,8	62,7	31,2
Pomorskie	99,2	79,0	11,7	99,8	83,7	120,9	41,1
Śląskie	99,6	27,5	35,4	81,6	78,8	3182,2	42,9
Świętokrzyskie	99,9	42,0	114,2	78,5	58,5	415,6	23,3
Warmińsko-mazurskie	98,1	2,0	5,8	98,6	75,0	52,9	15,4
Wielkopolskie	99,7	64,6	57,2	99,8	69,4	192,6	5,5
Zachodniopomorskie	99,7	51,7	63,5	99,2	82,1	211,6	14,3

a Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza emitujących pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy. b Na podstawie szacunków. c Z wyłączeniem odpadów komunalnych. d We własnym zakresie przez wytwórcę.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA W 2014 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady komunalne zebrane ^e na 1 mieszkańca w kg		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona		Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) służące			
					ochronie środowiska		gospodarce wodnej	
	ogółem	w tym zebrane selektywnie	w % powierzchni ogółem	na 1 mieszkańca w m ²	w % nakładów inwestycyjnych ogółem	na 1 mieszkańca w zł	w % nakładów inwestycyjnych ogółem	na 1 mieszkańca w zł
POLSKA	268	53	32,5	2642	5,7	370	1,5	99
Dolnośląskie.....	324	55	18,6	1276	4,8	368	3,5	267
Kujawsko-pomorskie	261	49	31,8	2734	6,0	317	1,4	73
Lubelskie.....	177	36	22,7	2655	6,7	325	1,2	60
Lubuskie.....	321	69	39,0	5341	7,6	357	2,5	119
Łódzkie.....	256	67	19,6	1429	5,9	384	0,6	38
Małopolskie	227	49	52,1	2348	6,5	362	2,8	158
Mazowieckie	263	47	29,7	1979	3,9	404	0,8	79
Opolskie	268	63	27,2	2561	7,6	433	4,0	228
Podkarpackie	179	33	44,9	3761	3,1	168	1,7	91
Podlaskie.....	230	32	32,0	5419	5,4	313	1,0	56
Pomorskie	302	57	32,7	2599	5,0	331	1,1	70
Śląskie	338	79	22,2	597	7,8	492	1,3	78
Świętokrzyskie	157	41	65,1	6032	13,9	546	1,3	51
Warmińsko-mazurskie	251	36	46,7	7822	3,9	179	1,9	90
Wielkopolskie	301	55	31,6	2718	6,4	414	1,2	77
Zachodniopomorskie	320	57	21,6	2879	5,3	321	1,0	58

e Dane szacunkowe.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.